

УКРАЇНА
ВИЩА РАДА ПРАВОСУДДЯ
ЧЛЕН ТРЕТЬОЇ ДИСЦИПЛІНАРНОЇ ПАЛАТИ
ГРЕЧКІВСЬКИЙ ПАВЛО МИКОЛАЙОВИЧ
УХВАЛА

02 лютого 2021

Київ

530/0/18-21

Про залишення без розгляду та повернення скарги Полшкової Ю.В. стосовно судді Оболонського районного суду міста Києва Яценко Н.О.

Член Третьої Дисциплінарної палати Вищої ради правосуддя Гречківський Павло Миколайович, вивчивши скаргу Полшкової Юлії Володимирівни стосовно судді Оболонського районного суду міста Києва Яценко Наталії Олексіївни,

встановив:

до Вищої ради правосуддя 30 грудня 2020 року за вхідним № П-6721/0/7-20 надійшла скарга Полшкової Ю.В. щодо притягнення до дисциплінарної відповідальності судді Оболонського районного суду міста Києва Яценко Н.О. у зв'язку з безпідставним, на думку автора скарги, затягуванням розгляду справи № 756/4407/18 за позовом до про стягнення аліментів та поділ майна подружжя. Крім того, у скарзі зазначено, що в судове засідання, призначене на 22 жовтня 2020 року скаржника та її представника охорона не допустила до приміщення суду, пояснивши, що це вказівка судді Яценко Н.О.

На підставі протоколу автоматизованого розподілу справи між членами Вищої ради правосуддя цю скаргу передано члену Третьої Дисциплінарної палати Вищої ради правосуддя Гречківському П.М.

Статус, повноваження, засади організації та порядок діяльності Вищої ради правосуддя визначаються Конституцією України, законами України «Про Вищу раду правосуддя» та «Про судоустрій і статус суддів».

Член Дисциплінарної палати, визначений для попередньої перевірки відповідної дисциплінарної скарги, вивчає дисциплінарну скаргу і перевіряє її відповідність вимогам закону (пункт 1 частини першої статті 43 Закону України «Про Вищу раду правосуддя»).

Вимоги до дисциплінарної скарги передбачені у статті 107 Закону України «Про судоустрій і статус суддів». Зокрема, пунктами 3, 4 частини другої цієї статті передбачено, що дисциплінарна скарга повинна містити, з-поміж іншого, конкретні відомості про наявність у поведінці судді ознак дисциплінарного проступку, який відповідно до частини першої статті 106 цього Закону може бути підставою дисциплінарної відповідальності судді,

посилання на фактичні дані (свідчення, докази), що підтверджують зазначені скажником відомості.

Проте зі змісту скарги вбачається, що конкретних відомостей про наявність у поведінці судді Оболонського районного суду міста Києва Яценко Н.О. ознак дисциплінарного проступку, який може бути підставою для дисциплінарної відповідальності суддів, та посилань на фактичні дані (свідчення, докази), що підтверджують зазначені скажником відомості, автором не вказано. Скажником наведена власна оцінка обставин справи, наведена загальна тривалість розгляду справи 756/4407/18, при цьому не зазначено конкретних відомостей та фактів, які б свідчили про наявність у діях судді Оболонського районного суду міста Києва Яценко Н.О. ознак саме безпідставного затягування розгляду цієї справи.

Щодо твердження автора скарги про недопуск у судові засідання, призначене на 22 жовтня 2020 року скажника та її представника варто зазначити, що згідно з важливою інформацією, розміщеною на вебпорталі Судової влади України, з урахуванням виявлених непоодиноких випадків інфікування працівників суду гострими респіраторними інфекціями (у тому числі COVID-19), з метою запобігання розповсюдженню особливо небезпечного вірусного захворювання серед працівників та відвідувачів суду, з 19 жовтня 2020 року по 31 жовтня 2020 року включно тимчасово встановлено особливий режим роботи Оболонського районного суду м. Києва, а саме, припинено розгляд справ у судових засіданнях за участю учасників судового процесу, крім справ, що потребують невідкладного розгляду та справ, пов'язаних з виборчим процесом.

Враховуючи зазначене скарга Полішкової Ю.В. не відповідає наведеним вимогам закону.

Вища рада правосуддя згідно зі статтею 131 Конституції України, статтею 3 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» не є органом, який здійснює правосуддя, та не має повноважень оцінювати докази у справі, надавати правову оцінку судовим рішенням.

Виключно законами України визначаються судоустрій і судочинство. Порядок здійснення правосуддя регламентується відповідним процесуальним законодавством України. Процесуальні акти і дії суддів, які стосуються вирішення питань підвідомчості судам спорів, порушення і відкриття справ, підготовки їх до розгляду, судовий розгляд справ у першій інстанції, в касаційному і наглядовому порядку та прийняття у них судових рішень належать до сфери правосуддя і можуть бути оскаржені лише в судовому порядку відповідно до процесуального законодавства України. Позасудовий порядок оскарження актів і дій суддів, які стосуються здійснення правосуддя, неможливий (рішення Конституційного Суду України від 23 травня 2001 року у справі № 6-рп/2001).

Крім того, варто зазначити, що для встановлення відомостей про ознаки дисциплінарного проступку важливо констатувати очевидну безпідставність затягування або нежиття суддею заходів щодо розгляду справи протягом строку, встановленого законом.

Сам лише факт недотримання строку, встановленого законом для розгляду справи, не може автоматично свідчити про наявність підстави для дисциплінарної відповідальності судді.

Відповідно до постанови Великої Палати Верховного Суду від 19 квітня 2018 року у справі № П/9901/137/18 (800/426/17) протиправну бездіяльність суб'єкта владних повноважень слід розуміти як зовнішню форму поведінки (діяння) цього органу, що полягає (проявляється) у неприйнятті рішення чи у нездійсненні юридично значимих й обов'язкових дій на користь заінтересованих осіб, які на підставі закону та/або іншого нормативно-правового регулювання віднесені до компетенції суб'єкта владних повноважень, були об'єктивно необхідними і реально можливими для реалізації, але фактично не були здійснені. Для визнання бездіяльності протиправною недостатньо одного лише факту несвоєчасного виконання обов'язкових дій, а важливими є також конкретні причини, умови та обставини, через які дії, що підлягали обов'язковому виконанню відповідно до закону, фактично не були виконані чи були виконані з порушенням строків. Значення мають юридичний зміст, значимість, тривалість та межі бездіяльності, фактичні підстави її припинення, а також шкідливість бездіяльності для прав та інтересів особи.

Самі по собі строки поза зв'язком із конкретною правовою ситуацією, набором фактів, умов та обставин, за яких розгорталися події, не мають жодного значення. Сплив чи настання строку набувають (можуть набути) правового сенсу в сукупності з подіями або діями, для здійснення чи утримання від яких встановлюється цей строк.

Крім того, у рішенні Європейського суду з прав людини від 27 червня 2000 року у справі «Фрідлендер проти Франції» визначено, що розумність тривалості провадження повинна оцінюватися у світлі обставин справи та з урахуванням таких критеріїв: складність справи, поведінка заявників та відповідних органів влади, а також важливість предмета спору для заявників.

Також слід звернути увагу на таке. Розгляд справи № 756/4407/18 на час подання цієї скарги згідно з моніторингом відомостей, розміщених на офіційному вебпорталі «Судова влада України», триває. Справу призначено до судового розгляду на 10 лютого 2021 року.

Суддя, здійснюючи правосуддя, є незалежним та керується верховенством права (частина перша статті 129 Конституції України).

Одну з найважливіших гарантій незалежності суддів закріплено в положенні частини другої статті 126 Конституції України, за яким вплив на суддів у будь-який спосіб забороняється. Це означає заборону щодо суддів будь-яких дій незалежно від форми їх прояву з боку державних органів, установ та організацій, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб, громадян та їх об'єднань, юридичних осіб з метою перешкодити виконанню суддями професійних обов'язків або схилити їх до винесення неправосудного рішення тощо (пункт 4.4 мотивувальної частини Рішення Конституційного Суду України 1 грудня 2004 року № 19-рп/2004).

Згідно з частиною третьою статті 6 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» втручання у здійснення правосуддя, вплив на суд або суддів у будь-який спосіб забороняються і мають наслідком відповідальність, установлену законом.

За таких обставин відповідно до пунктів 2, 3 частини першої статті 44 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» дисциплінарна скарга залишається без розгляду та повертається скаржнику, якщо не містить відповідних відомостей, як того вимагає закон.

З підстав, передбачених пунктами 1–5 частини першої статті 44 Закону України «Про Вищу раду правосуддя», член Дисциплінарної палати – доповідач постановляє ухвалу про залишення без розгляду та повернення дисциплінарної скарги, копія якої разом із скаргою направляється скаржнику (пункт 12.2 Регламенту Вищої ради правосуддя).

Враховуючи викладене, керуючись статтею 107 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», статтями 43, 44 Закону України «Про Вищу раду правосуддя», пунктом 12.2 Регламенту Вищої ради правосуддя, член Третьої Дисциплінарної палати Вищої ради правосуддя

ухвалив:

скаргу Полшкової Юлії Володимирівни стосовно судді Оболонського районного суду міста Києва Яценко Наталії Олексіївни залишити без розгляду та повернути.

Ухвала оскарженню не підлягає.

**Член Третьої Дисциплінарної палати
Вищої ради правосуддя**

П.М. Гречківський